

S kim bi, a s kim ne bi?

od 5. do 8. razreda osnovne škole

Korelacije	Odgojni zadaci	Obrazovni zadaci
Priroda i društvo Hrvatski jezik Strani jezik Likovni odgoj Sat razrednog odjela	Potaknuti poštivanje različitosti Promicati toleranciju Razvijati empatiju Spoznavati sebe i vlastite stavove	Informirati učenike što je tolerancija Poticati izražavanje vlastitih misli i osjećaja Razvijati i proširivati rječnik

Opis aktivnosti

Povedite s učenicima diskusiju o tome koga najviše toleriraju, kome mogu lako sve oprostiti, ili koju osobu znaju da je jako drugačija od njih, a da se jako dobro slažu.

Ponudite im radne listiće s opisom različitih karakteristika pojedinih osoba te ih uputite da ispune tablicu. Pronađite skupine s kojima su se bili najmanje, odnosno najviše skloni zblžiti. Povedite diskusiju o rezultatima koje dobijete. Učenici mogu diskutirati najprije u malim grupama, a zatim svi zajedno.

Postavite im pitanja za razmišljanje, navedena na kraju tablice.

Što je to tolerancija?

Tolerancija je poštivanje različitosti, a to znači uvažavanje svih osoba oko tebe, bez obzira na to što su oni različiti od tebe i tvojih prijatelja i bez obzira na to ponašaju li se te osobe različito od vas. Ljudi mogu imati različita mišljenja, potjecati iz različitih krajeva, voljeti ono što ti ne voliš i ne voljeti ono što ti voliš.

Tolerancija znači ne podlijegati ljutnji, mržnji i želji da povrijedimo drugoga. Tolerantni postajemo kada drugu osobu upoznamo, a time upoznamo i njihova mišljenja, strahove i nadanja bez obzira na to razlikuju li se od naših.

Do kršenja ljudskih prava dolazi najčešće zbog nesposobnosti vlada ili pojedinaca/ki da uzmu u obzir i toleriraju različitosti drugih. Kao krajnji primjer može se uzeti jedan vojni režim koji iskorjenjuje različitosti koje smatra prijetećima. Ili primjerice fizički ili verbalni napad na osobu čija nas jedna izdvojena osobina smeta (nacionalna, vjerska pripadnost, spolna orijentacija, neka osobina...) U blažem slučaju, nedostatak tolerancije vodi do stvaranja osobnih predrasuda i diskriminacije grupa ili pojedinaca/ki (izoliranje, odbacivanje, ignoriranje, nedavanje jednakih šansi prilikom ocjenjivanja, zapošljavanja, napredovanja). Iz Opće deklaracije o ljudskim pravima.

16. studenog obilježava se MEĐUNARODNI DAN TOLERANCIJE. To je dan kada se diljem svijeta podsjeća na poštivanje i uvažavanje drugačijih od nas.

No, za početak dobro je biti svjestan onoga i onih koje ne toleriramo, ili prema kojima imamo negativan stav, jer smo tome svi skloni. Na to utječu naša iskustva, stavovi društva, prikaz medija te navike i stavovi u našim obiteljima..

Od susjeda do dečka i cure

Razmisli o sljedećim skupinama i označi bi li volio/voljela osobu koja posjeduje tu karakteristiku, kao – kolegu u razredu / susjeda / prijatelja / najboljeg prijatelja/icu / dečka / curu.

	Susjed/a	U razredu	Prijatelj/ica	Najbolji prijatelj/ica	Dečko/Cura
Nogomenti navijač					
Rom/kinja					
Delikvent					
Sluša narodnjake					
Siromašan/na					
Ovisnik/ca					
Osoba prekomjerne težine					
HIV pozitivna osoba					
Stariji/a od tebe godina					
Afro-amerikanac/ka					
Srbin/Srpkinja					
Maneken/ka					
Gay					
Skinhead					
Emo					
Gothic					
Heavy metalac					
Osoba s invaliditetom					
Psihički oboljela osoba					

Pitanja za razmišljanje:

Bilo koja od osoba s ovim osobinama može biti tvoj rođak/rođakinja – njih ne biramo, već su pripadnici naše obitelji. Kako bi se osjećao/osjećala u vezi te osobe? Bi li ti bilo lakše da je prihvatiš, ili čak da imaš blizak odnos s tom osobom?

Znaš li osobu koja pripada nekoj od navedenih skupina?

Što ako upoznaš nekog tko ti je jako simpatičan/simpatična, i zatim saznaš da pripada nekoj od ovih skupina?

Sjeti se još nekih osobina koje ti je jako teško tolerirati kod drugih! Koje su to osobine?

Što bi htio/htjela da drugi toleriraju kod tebe?

Šetnja tolerancije

Razmisli: bi li mogao biti jako dobar prijatelj/ica s nekim tko je:

Nogometni navijač, npr. Dinama

Rom/Romkinja

Delinkvent

Tko sluša narodnjake

Odlikaš

Bogataš

S prevelikom težinom

HIV pozitivna osoba

Afro-amerikanac

Srbin/Srpkinja

Manekenka

Gay

Skin

Emo

Gothic

Heavy metalac

Stariji ili mlađi od tebe 5 godina

Psihički bolestan/bolesna (npr. depresija, psihoza, anksiozni poremećaji...)

Ako je tvoj odgovor DA, stani na desnu stranu, ako je NE, stani na lijevu stranu razreda, a ako Nisi siguran/ sigurna stani u sredinu.

Pitanja za raspravu:

Što ti se ne sviđa kod osoba ove skupine, koje im još osobine pripisuješ? Povedite malu diskusiju svaki put. Učenicima će možda biti neugodno opredjeliti se za odgovor NE, no možda će im biti lakše stati u sredinu i opisati koje osobine pripisuju toj skupini.

Napomena: Nakon svake diskusije, možeš promijeniti svoju poziciju u odnosu na tu skupinu!